

Academic Rights Watch

Bevakar den akademiska friheten i Sverige

Riksdagens ombudsmän – JO
Box 16327
103 26 Stockholm
justitieombudsmannen@jo.se

2020-11-10

Anmälan av misstänkt överträdelse av regeringsformens föreskrift om sakliga grunder vid statlig anställning

Vi anmäler härmed Göteborgs universitet (GU) för överträdelse av regeringsformens krav på att anställning inom staten ska ske på saklig grund (12 kap. 5§ 2 st. regeringsformen).

Bakgrund

En tjänst som ”administrativ chef, vikariat” vid GU utlystes med den 22 oktober 2020 som sista ansökningsdatum (Dnr PAR 2020/1139; bilaga 1). Det rör sig om ett vikariat från den 1 januari 2021 till och med den 31 januari 2022. Omfattning: 100 %. Tjänsten är placerad vid Institutionen för språk och litteraturer. Denna anmälan gäller följande skrivning i utlysningen: ”Arbetslivserfarenhet från Göteborgs universitet är meriterande”.

Överträdelse av regeringsformens krav på saklig grund vid anställning

Enligt regeringsformen ska vid beslut om statliga anställningar avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Vi menar att skrivningen ovan angående arbetslivserfarenhet från GU står i strid med denna föreskrift.

Arbetslivserfarenhet från GU vore visserligen särskilt meriterande om tjänsten rimligen skulle kräva sådan erfarenhet som endast kan förvärfvas vid lärosätet. I utlysningen står emellertid inget om detta. Där nämns, förutom arbetslivserfarenhet vid GU, följande kvalifikationer:

” För anställningens arbetsuppgifter krävs akademisk examen med inriktning mot personalfrågor, eller annan utbildning som arbetsgivaren bedömer som likvärdig och relevant för anställningen. Stor vikt kommer att läggas vid erfarenhet av arbetsledning

och vid kvalificerat arbete med HR-frågor, liksom vid god erfarenhet av kvalificerat ledningsstöd. Erfarenhet av arbete i ledningsgrupp är också meriterande. Det krävs god förmåga att uttrycka sig på såväl svenska som engelska i tal och skrift, samt att kunna arbeta effektivt i olika sociala sammanhang. Du ska också kunna skapa förutsättningar för samarbete och samverkan samt visa förmåga att ta ansvar för att verksamhetens mål uppfylls. Stor vikt kommer också att läggas vid personlig lämplighet och personliga egenskaper, främst självständighet, noggrannhet, kommunikativ förmåga, skicklighet i att leda och utveckla personal, samt förmåga att hantera komplexa situationer.”

Även följande står om sökandes kvalifikationer:

”Du kommer att finnas mitt i verksamheten och bör därför ha förmåga att kommunicera med människor, både internt inom universitetet och med världen utanför. Du bör också kunna hantera förändringar och driva utvecklingsprocesser, eftersom det präglar en stor del av verksamheten inom universitetet. Betydande kunskap, inblick och intresse för de regelverk och planer som styr universitetet eller annan offentlig förvaltning är av en stor vikt för anställningen.”

I övrigt står inget mer om kvalifikationer i utlysningen.

Det är uppenbart att samtliga kvalifikationer som anförs ovan rimligen är av sådan art att de även kan tillägnas på annat sätt än genom anställning vid GU. Exempelvis kan önskemålet om ”erfarenhet av arbetsledning” uppfyllas genom arbetslivserfarenhet vid annan organisation än GU.

Övrigt

Enligt utdrag från registrator på GU söktes tjänsten av 32 personer (bilaga 2), varav två – en kvinna och en man – kallades till intervju (bilaga 3). Kvinnan innehar redan samma tjänst vid GU och uppfyller således meriten att ha arbetslivserfarenhet från GU. Mannen innehar också anställning vid GU där han enligt GU:s hemsida är biträdande föreståndare och projektledare för Segerstedtinstitutet. Även han uppfyller alltså meriten att ha arbetslivserfarenhet från GU. Bland de 32 sökande verkar det finnas en rad personer som saknar arbetslivserfarenhet från GU. Intrycket är således att den skrivning vi hävdar är grundlagsvidrig spelat roll vid det faktiska urvalet av sökande till tjänsten. Skrivningen kan ha använts för att rekrytera internt snarare än att rekrytera den sökande som bäst uppfyller grundlagens krav på förtjänst och skicklighet, vilket även kastar tvivel på myndighetens förmåga att iaktta saklighet och opartiskhet (1. Kap 9 § regeringsformen).

Göteborgs universitet har tidigare (2017) kritiserats av Universitetskanslerämbetet (UKÄ) för systematiska brister i rättstillämpningen vid anställningar (Reg. Nr. 31-00471-15).

Lagrum

Enligt 12 kap. 5 § 2 st. regeringsformen gäller: Vid beslut om statliga anställningar ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Enligt 1 kap. 9 § regeringsformen gäller: Domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet.

Hemställan

Mot bakgrund av ovanstående hemställer vi åt Justitieombudsmannen att utreda huruvida Göteborgs universitet överträtt grundlagens krav på sakliga grunder vid statlig anställning.

Med aktning,

Erik J Olsson
Galjevångsvägen 1
22465 Lund
076-130 11 44

Magnus Zetterholm
Skyttelinjen 80
226 49 Lund
0733-18 45 56

erik_j.olsson@academicrightswatch.se magnus.zetterholm@academicrightswatch.se

Bilagor

Bilaga 1: Utlysning av tjänst som vikarierande administrativ chef (dnr. PAR 2020/1139)

Bilaga 2: Förteckning över sökande

Bilaga 3: Förteckning över sökande som gått vidare till intervju